

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

६ युद्धकाण्ड

अध्याय २७

ततु माल्यवतो वाकं हितमुकं दशाननः ।
न मर्षयति दुष्टात्मा कालस्य वशमागतः ॥१॥

स बद्धवा भ्रुकुटिं वक्त्रे क्रोधस्य वशमागतः ।
अमर्षात्परिवृत्ताक्षो माल्यवन्तमथाब्रवीत् ॥२॥

हितबुद्ध्या यदहितं वचः परुषमुच्यते ।
परवक्षं प्रविश्यैव नैतच्छेत्रगतं मम ॥३॥

मानुषं कृपणं राममेकं शास्त्रामृगाश्रयम् ।
समर्थं मन्यसे केन त्यक्तं पित्रा वनालयम् ॥४॥

रक्षसामीश्वरं मां च देवतानां भयङ्करम् ।
हीनं मां मन्यसे केन अहीनं सर्वक्रिमैः ॥५॥

वीरदेवेण वा शङ्के पक्षपातेन वा रिपोः ।
त्वयाहं परुषाण्युक्तः परप्रोत्साहनेन वा ॥६॥

प्रभवन्तं पदस्थं हि परुषं कोऽहिवधास्यति ।
पण्डितः शास्त्रतत्त्वज्ञो विना प्रोत्साहनाद्विपोः ॥७॥

आनीय च वनात्सीतां पद्महीनामिव श्रियम् ।
किमर्थं प्रतिदास्यामि राघवस्य भयादहम् ॥८॥

वृतं वानरकोटीभिः ससुग्रीवं सलक्ष्मणम् ।
पश्य कैश्चिदहंभिस्त्वं राघवं निहतं मया ॥९॥

द्वन्द्वे यस्य न तिष्ठन्ति दैवतान्यपि संयुगे ।
स कस्माद्रावणो युद्धे भयमाहारयिष्यति ॥१०॥

द्विधा भज्येयमप्येवं न नमेयं तु कस्य चित् ।
एष मे सहजो दोषः स्वभावो दुरतिक्रमः ॥११॥

यदि तावत्समुद्रे तु सेतुर्बद्धो यदृच्छ्या ।

रामेण विस्मयः कोऽत्र येन ते भयमागतम् ॥१२॥

स तु तीर्त्वार्णवं रामः सह वानरसेनया ।
प्रतिजानामि ते सत्यं न जीवन्त्रियास्यति ॥१३॥

एवं ब्रुवाणं संरब्धं रुषं विज्ञाय रावणम् ।
ब्रीडितो माल्यवान्वाक्यं नोत्तरं प्रत्यपद्यत ॥१४॥

जयाशिषा च राजानं वर्धयित्वा यथोचितम् ।
माल्यवानभ्यनुज्ञातो जगाम स्वं निवेशनम् ॥१५॥

रावणस्तु सहामात्यो मन्त्रयित्वा विमृश्य च ।
लङ्कायामतुलां गुम्भिं कारयामास राक्षसः ॥१६॥

व्यादिदेश च पूर्वस्यां प्रहस्तं द्वारि राक्षसं ।
दक्षिणस्यां महावीर्यौ महापार्व्वं महोदरौ ॥१७॥

पश्चिमायामथो द्वारि पुत्रमिन्द्रजितं तथा ।
व्यादिदेश महामायं राक्षसैर्बहुभिर्वृतम् ॥१८॥

उत्तरस्यां पुरद्वारि व्यादिश्य शुकसारणौ ।
स्वयं चात्र भविष्यामि मन्त्रिणस्तानुवाच ह ॥१९॥

राक्षसं तु विरूपाक्षं महावीर्यपराक्रमम् ।
मध्यमेऽस्थापयन्तुल्मे बहुभिः सह राक्षसैः ॥२०॥

एवंविधानं लङ्कायां कृत्वा राक्षसपुङ्गवः ।
मेने कृतार्थमात्मानं कृतान्तवशमागतः ॥२१॥

विसर्जयामास ततः स मन्त्रिणो
विधानमाजाप्य पुरस्य पुष्कलम् ।
जयाशिषा मन्त्रगणेन पूजितो
विवेश सोऽन्तःपुरमृद्धिमन्महत् ॥२२॥

his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org

---

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com